

VII. Wykonalność i trwałość instytucjonalna przedsięwzięcia.

VII.1. Organizacja wdrożenia i późniejszej eksploatacji projektu.

W odniesieniu do wdrożenia projektu należy m.in. określić: kto będzie odpowiedzialny za realizację projektu w całości i poszczególnych jego elementów, w jaki sposób zostaną wybrani członkowie zespołu projektowego, jakie wymagania formalne powinni spełniać, jak wyglądać będzie struktura organizacyjna i zależności służbowe zespołu projektowego, w jaki sposób finansowana będzie praca zespołu projektowego, jakiego rodzaju umowy będą podpisane z członkami zespołu projektowego oraz udzielić wszelkich istotnych informacji pozwalających na ocenę projektu pod kątem przygotowania organizacyjnego do wdrożenia. Jeśli już w momencie wykonywania studium wykonalności projektu wiadome jest, jakie osoby będą odpowiedzialne za realizację projektu lub jego istotnych części, można zamieścić curriculum vitae tych osób, jako świadectwo posiadania odpowiednich kwalifikacji przez osoby nadzorujące realizację projektu.

Ponadto należy określić, czy we wdrożeniu projektu będą brały udział podmioty zewnętrzne, a jeśli tak – jakie zadania będą spełniać, w jaki sposób zostaną wybrane i z jakich źródeł pochodzić będzie ich wynagrodzenie.

W przypadku prac budowlanych należy określić, kto będzie pełnić rolę inspektora nadzoru, inwestora zastępczego.

W odniesieniu do eksploatacji projektu należy określić: kto będzie odpowiedzialny za eksploatację projektu, czy eksploatacja zostanie zlecona podmiotom zewnętrznym, czy sam Beneficjent projektu będzie jego późniejszym operatorem. W przypadku eksploatacji zewnętrznej należy udzielić wszelkich informacji na temat sposobu wyboru oraz wynagradzania operatora zewnętrznego.

VII.2. Planowane i przeprowadzone procedury przetargowe.

Wnioskodawca powinien określić, które z zadań cząstkowych projektu podlegają procedurom przetargowym określonym w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. z późn. zm. Prawo zamówień publicznych. Jeśli ustawa nakłada na Wnioskodawcę obowiązek przeprowadzenia procedury przetargowej – należy określić, jakiego zakresu zakupów / prac dotyczyć będzie procedura, w jaki sposób zostanie przeprowadzona, kto zajmie się przygotowaniem dokumentów do przetargowych (SIWZ) i przeprowadzeniem przetargu.

VII.3. Przygotowanie formalno-administracyjne przedsięwzięcia:

VII.3.1. Wydane decyzje i pozwolenia.

Wnioskodawca ma za zadanie określić wymagane pozwolenia i decyzje, które już zostały przez niego pozyskane. Należy zamieścić informację o zakresie projektu, dla którego wydane zostały stosowne dokumenty, krótką charakterystykę dokumentu, nazwę organu wydającego dokument, ewentualne daty uprawomocnienia, ważności dokumentu.

VII.3.2. Wymagane decyzje i pozwolenia i termin ich pozyskania.

Należy sprecyzować, jakie pozwolenia i decyzje są konieczne do pozyskania przez Wnioskodawcę, w jakim terminie zostaną one pozyskane, kto będzie odpowiedzialny za ich uzyskanie.

VII.3.3. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia powinien obejmować wszystkie istotne działania podejmowane w ramach realizowanego projektu. Zaleca się sporządzenie harmonogramu w okresach miesięcznych, a jeśli z powodu specyfiki projektu nie jest to możliwe – co najmniej w okresach kwartalnych.

Harmonogram powinien ujmować odpowiednio długi okres przeznaczony na pozyskanie zezwoleń i decyzji, ich uprawomocnienie, przygotowanie i przeprowadzenie procedury przetargowej, łącznie z czasem na ewentualne oprotestowanie przetargów.

Proponuje się prezentację harmonogramu w formie tabelarycznej lub wykresu Gantt'a.

VIII. Finansowa trwałość projektu.

Projekty realizowane w ramach 7. osi priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka są finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (85%) oraz krajowych środków publicznych (15%). Celem analizy finansowej nie jest zatem określenie należnej wielkości dofinansowania, wynikającej z analizy luki finansowej, a udowodnienie, że planowane w ramach projektu wydatki są uzasadnione i racjonalne z punktu widzenia założonych celów i zakresu projektu.

Dodatkowo Beneficjent powinien wykazać, że ciągłość eksploatacji projektu, co najmniej w okresie referencyjnym, nie jest zagrożona z finansowego punktu widzenia, tj. Beneficjent zapewni środki finansowe na utrzymanie projektu w odpowiednim stanie technicznym w okresie jego eksploatacji – na pokrycie kosztów bieżących oraz nakładów odtworzeniowych. Dotyczy to w szczególności jednostek, które weszły w konsorcjum z jednostkami administracji publicznej w celu realizacji projektu, nie będących jednostkami publicznymi: przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych, organów samorządu zawodowego, jednostek badawczo-rozwojowych.

Efektywność projektów informatycznych jest trudna do określenia z uwagi na ich szeroki wpływ na działalność organizacji wdrażającej oraz jej otoczenie. Niemniej jednak, jeśli możliwe jest rzetelne określenie przez Beneficjenta poziomu efektywności finansowej projektu – należy przeprowadzić stosowną analizę efektywności projektu oraz wykorzystanych środków krajowych. Analiza taka wzmocni zasadność dofinansowania projektu.

Aby zapewnić porównywalność projektów realizowanych w ramach niniejszego priorytetu PO IG, proponuje się przedstawienie prognoz finansowych projektu w formie sprawozdań finansowych: rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych oraz bilansu, zgodnych z Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

VIII.1. Podstawowe założenia do analizy finansowej.

W niniejszym punkcie należy zdefiniować podstawowe założenia przyjęte w analizie finansowej. Analiza finansowa powinna opierać się na następujących założeniach¹:

- wartości finansowe powinny być przedstawione w cenach nominalnych;
- w analizie należy wykorzystać wskaźniki inflacji zaproponowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w dokumencie „Warianty rozwoju gospodarczego Polski, o których mowa w Podrozdziale 7.4 Założenia do analizy finansowej oraz w Podrozdziale 11.3.1 Założenia i struktura modelu – Wytycznych w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód (MRR/H/14(1)09/2007)”; dla okresu po 2013 r. należy zastosować wskaźniki tożsame z wartościami dla 2013 r.;

---

¹ Sporządzono na podstawie wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego „Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013”

- podawane ceny towarów i usług powinny być cenami netto, tj. bez podatku VAT w przypadku, gdy beneficjent jest jego płatnikiem, w przeciwnym zaś razie, gdy podatek VAT nie podlega zwrotowi, powinien zostać uwzględniony w cenach; niemniej jednak w przypadku wątpliwości, należy odnieść się do zasad kwalifikowalności, klasyfikujących VAT jako koszt kwalifikowalny bądź niekwalifikowalny;
- zaleca się wykorzystanie dwóch scenariuszy makroekonomicznych: podstawowego i pesymistycznego. Podstawowy scenariusz makroekonomiczny wykorzystywany jest w całej analizie projektu, natomiast scenariusz pesymistyczny ma zastosowanie jedynie w przypadku analizy wrażliwości i ryzyka;
- w przypadku stawek podatkowych (w tym stawek podatku VAT), należy stosować ich bieżące wartości, zgodnie z odpowiednimi obowiązującymi przepisami;
- analiza efektywności projektów realizowanych w ramach 7. Osi priorytetowej nie jest wymagana z uwagi na brak udziału własnego Beneficjenta, jednak w przypadku, gdy Beneficjent chce ocenić efektywność finansową planowanego projektu lub efektywność wykorzystania środków krajowych, zalecana finansowa stopa dyskontowa, jaka powinna zostać przyjęta w analizie finansowej dla inwestycji planowanych do dofinansowania z funduszy UE, wynosi:
  - i) 8% dla analizy finansowej przeprowadzanej w cenach nominalnych,
  - ii) 5% dla analizy finansowej przeprowadzanej w cenach stałych;
- w przypadku analizy efektywności przedsięwzięcia lub analizy efektywności ulokowanych środków własnych (krajowych) wartość rezydualna nie powinna być niższa od wartości netto aktywów projektu dofinansowanego z funduszy UE i związanych z nim inwestycji odtworzeniowych na koniec ostatniego roku okresu odniesienia przyjętego do analizy; może ona być również obliczona za pomocą metody dochodowej – jako bieżąca wartość wszystkich przychodów netto (dochodów), jakie projekt wygeneruje po zakończeniu przyjętego okresu odniesienia.
- okres odniesienia przyjęty na potrzeby analizy rozumiany jest jako okres, za który należy sporządzić prognozę przepływów pieniężnych generowanych przez projekt, licząc od roku poniesienia pierwszych wydatków związanych z faktyczną realizacją projektu; jako okres odniesienia (okres referencyjny) dla projektów realizowanych w ramach 7. osi priorytetowej PO IG należy przyjąć 5 lat;
- okres amortyzacji dla każdego typu aktywa powinien odzwierciedlać jego faktyczny okres użytkowania, a nie minimalny okres amortyzacji wynikający z właściwych przepisów prawnych. Wiąże się to z faktem, iż okres amortyzacji (i wynikająca z niego wartość amortyzacji) brany jest pod uwagę przy ustalaniu poziomu opłat w oparciu o zasadę dostępności cenowej jak również przy ustalaniu wartości rezydualnej;
- nakłady inwestycyjne projektu planowanego do dofinansowania z funduszy UE mogą obejmować rezerwy na nieprzewidziane wydatki, pod warunkiem, że wartość tych rezerw nie przekracza 10% łącznych kosztów inwestycji, a do proponowanego projektu załączona jest szczegółowa analiza ryzyka. Rezerwy

te mogą być uwzględniane w kosztach kwalifikowalnych (tj. kwalifikują się do dofinansowania z funduszy UE), wartość rezerw na nieprzewidziane wydatki powinna być prezentowana oddzielnie w ramach planu nakładów inwestycyjnych.

Warianty rozwoju gospodarczego Polski:

WARIANT PODSTAWOWY	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PKB	105,9	105,4	105,5	105,5	106,0	106,2	105,2
Stopa inflacji	102,4	103,0	102,9	102,5	102,2	102,0	102,6
Stopa bezrobocia	11,8	10,5	9,5	8,5	8,0	7,5	7,0
Dynamika realnego wzrostu płac	106,3	104,0	103,4	104,2	105,3	104,0	103,4

Zmiany kursu oraz stopy procentowej odpowiadające wariantowi podstawowemu:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EUR/PLN	3,6	3,6	3,5	3,5	3,4	3,4	3,4
1-rocza stopa WIBOR	6,0	6,0	5,8	6,0	5,9	5,9	5,7

WARIANT PESYMISTYCZNY	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PKB	105,9	105,0	104,0	103,0	103,5	102,5	102,0
Stopa inflacji	102,4	102,8	102,5	102,3	101,9	101,3	101,0
Stopa bezrobocia	11,8	11,0	10,5	10,0	11,0	12,0	12,5
Dynamika realnego wzrostu płac	106,3	103,8	102,4	102,9	103,3	102,2	101,0

Zmiany kursu oraz stopy procentowej odpowiadające wariantowi pesymistycznemu:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EUR/PLN	3,6	3,6	3,6	3,7	3,7	3,8	3,8
1-rocza stopa WIBOR	6,0	5,8	5,5	5,5	5,4	5,4	5,1

Źródło: Ministerstwo Gospodarki

VIII.2. Nakłady inwestycyjne.

W punkcie tym należy określić wartość nakładów na realizację projektu – w kwotach netto i brutto. Nakłady na realizację projektu należy przedstawić w precyzyjnie określonych kategoriach zbiorczych odnoszących się do poszczególnych rodzajów wydatków, celem zwiększenia czytelności zestawienia. W przypadku szczegółowego zestawienia nakładów inwestycyjnych proponuje się przedstawienie ich w grupach wydatków i podsumowanie wartości każdej z grup nakładów.

Przykładowy podział nakładów może wyglądać następująco:

- nakłady na zakup sprzętu komputerowego;
- nakłady na zakup licencji na oprogramowanie systemowe;
- nakłady na stworzenie i wdrożenie oprogramowania;
- nakłady na prace budowlane – dostosowanie pomieszczeń do wymagań infrastruktury teleinformatycznej;
- crossfinancing – szkolenia związane z projektem.

Jak wspomniano w poprzednim rozdziale, nakłady inwestycyjne mogą obejmować rezerwy w wysokości do 10% łącznych kosztów inwestycji.

W ramach projektu, za pomocą narzędzia „cross-financing”, możliwe jest finansowanie szkoleń specjalistycznych. Wysokość udziału cross-financingu może wynieść do 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Nakłady należy przedstawić w podziale na wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne. Do wydatków kwalifikowalnych w ramach 7. Osi priorytetowej, według wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, zalicza się:

- 1) wydatki na pokrycie kosztów usług doradczych w przygotowaniu projektu oraz jego realizacji, zapewnienie wsparcia technicznego;
- 2) wydatki na zakup sprzętu teleinformatycznego;
- 3) wydatki na zakup narzędzi warstwy sprzętowej i programowej niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa przesyłanych informacji, identyfikacji osób (np. elektronicznego poświadczania tożsamości), współpracy z urzędami i firmami wraz z kosztami ich utrzymania;
- 4) wydatki na pokrycie kosztów przygotowania zawartości portali,
- 5) wydatki związane z e-learningiem;
- 6) wydatki na pokrycie kosztów stworzenia i utrzymania domen (platform) i portali, usług zapewnienia dostępu do sieci internet, usługi hostingu, kolokacji i innych;
- 7) wydatki na wdrażanie oprogramowania typu open source (np. Linux, OpenOffice);
- 8) wydatki na pokrycie kosztów stworzenia i zakupu oprogramowania, wraz z zakupem, rozszerzeniem i aktualizacją licencji;
- 9) wydatki na modernizację i aktualizację oprogramowania;
- 10) wydatki na szkolenia;
- 11) wydatki na pokrycie kosztów prac instalacyjnych, konfiguracyjnych i optymalizacyjnych;
- 12) wydatki na opiekę serwisową posprzedażną (maintenance) sprzętu i oprogramowania (konserwacja oprogramowania);
- 13) koszty robót budowlanych mających na celu budowę lub adaptację pomieszczeń dla celów instalacji sprzętu objętego projektem (wraz z wykonaniem odpowiednich projektów, pracami instalacyjnymi oraz niezbędnymi materiałami i wyposażeniem);
- 14) wydatki na zakup gruntu lub nieruchomości zabudowanych koniecznych dla realizacji projektu;
- 15) wydatki związane z kosztami porad prawnych, opłaty notarialne;

- 16) koszty audytu i księgowości w okresie realizacji projektu oraz koszty audytu końcowego;
- 17) wynagrodzenia wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, osób zaangażowanych w realizację projektu;
- 18) amortyzację środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz nieruchomości zabudowanych wykorzystywanych w realizacji projektu, z zachowaniem zasad ogólnych dotyczących amortyzacji danych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, bądź nieruchomości zabudowanych, w zakresie niezbędnym i w czasie, w jakim są one wykorzystywane do realizacji projektu;
- 19) wkład niepieniężny w formie dóbr lub usług wniesionych do projektu przez beneficjenta w postaci: materiałów lub surowców nabytych przed rozpoczęciem realizacji projektu i wniesionych do projektu, o ile są one niezbędne do jego realizacji oraz nieodpłatnej pracy wolontariuszy;
- 20) wydatki na promocję projektu;
- 21) wydatki na obsługę instrumentów zabezpieczających realizację umowy o dofinansowanie, określone w umowie o dofinansowanie.
- 22) Podatek VAT, który nie może zostać odzyskany przez beneficjenta, w oparciu o obowiązujące przepisy krajowe;
- 23) zakupy inwestycyjne: środki trwałe, wartości niematerialne i prawne (w szczególności: sprzęt komputerowy, oprogramowanie);
- 24) wydatki na budowę lub rozbudowę w istniejących ośrodkach przetwarzania danych (serwerowniach) systemów zabezpieczeń fizycznych (kontrola dostępu, klimatyzacja, systemy przeciwpożarowe) i zabezpieczeń logicznych (firewall, systemy IDS, IPS).

Oprócz określenia nakładów inwestycyjnych na realizację projektu należy przedstawić plan inwestycji nie związanych z realizowanym projektem w okresie referencyjnym. Dopuszczalne jest przedstawienie planu inwestycji nie związanych z projektem jako sumy wydatków dla każdego roku prognozy, niemniej jednak zaleca się przedstawienie nakładów inwestycyjnych przynajmniej w podziale na grupy wg Klasyfikacji Środków Trwałych (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) lub poszczególne aktywa trwałe wg Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. z późn. zmianami.

VIII.3. Harmonogram rzeczowo-finansowy przedsięwzięcia.

Harmonogram rzeczowo-finansowy projektu opiera się na przedstawionych nakładach inwestycyjnych. Harmonogram należy sporządzić co najmniej w okresach rocznych (zalecane – okresy kwartalne), przedstawiając wydatki w takim samym układzie, jak to zostało pokazane w zestawieniu nakładów inwestycyjnych.

VIII.4. Amortyzacja i nakłady odtworzeniowe.

W niniejszym punkcie należy zaprezentować nakłady odtworzeniowe w podziale na trzy grupy:

- nakłady odtworzeniowe związane z realizowanym projektem;
- nakłady odtworzeniowe dla istniejącego majątku;
- nakłady odtworzeniowe dla majątku nabytego w okresie prognozy.

Amortyzacja środków trwałych powinna być szacowana w podziale na trzy grupy:

- amortyzacja powstałych w wyniku realizacji inwestycji środków trwałych - oszacowana przy uwzględnieniu wartości początkowej oraz ekonomicznego okresu życia środka trwałego,
- amortyzacja istniejących środków trwałych - oszacowana na podstawie planu amortyzacji,
- amortyzacja od nakładów odtworzeniowych.

Okres amortyzacji dla każdego typu aktywów powinien odzwierciedlać ich faktyczny okres użytkowania a nie minimalny okres amortyzacji wynikający z przepisów prawa.

VIII.5. Prognoza przychodów i kosztów operacyjnych przedsięwzięcia.

Według wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wyróżnia się dwie kategorie inwestycji, które są przedmiotem różnych metod analizy finansowej. Kwalifikacji poszczególnej inwestycji do danej kategorii dokonuje się na podstawie odpowiedzi uzyskanych na następujące pytania:

- a) Czy możliwe jest oddzielenie strumienia przychodów inwestycyjnych od ogólnego strumienia przychodów beneficjenta?
- b) Czy możliwe jest oddzielenie strumienia kosztów operacyjnych i nakładów związanych z inwestycją od ogólnego strumienia kosztów operacyjnych i nakładów beneficjenta?

W przypadku, gdy odpowiedź na oba powyższe pytania jest pozytywna, możliwe jest zastosowanie standardowej metody analizy finansowej. W przypadku, gdy przynajmniej jedna z odpowiedzi na powyższe pytania jest negatywna, konieczne jest zastosowanie metody złożonej.

Jeśli nie jest możliwe proste, standardowe określenie strumienia przychodów i kosztów, wówczas konieczne jest zastosowanie metody złożonej. W ramach tej metody dopuszczalne jest zastosowanie dwóch podejść:

- Strumienie przychodów i kosztów bieżących są szacowane jako różnica pomiędzy strumieniami dla scenariusza „podmiot z projektem” oraz

- strumieniami „podmiot bez projektu” – brane są pod uwagę wszystkie strumienie przychodów i kosztów bieżących Beneficjenta / Operatora;
- Strumienie szacowane są jako różnica między scenariuszami „działalność gospodarcza z projektem” i „działalność gospodarcza bez projektu” – w tym wariantcie oceniany jest jedynie ten obszar działalności podmiotu realizującego projekt, który jest związany z projektem (np. wybrane usługi realizowane przez podmiot).

W niniejszym punkcie Wnioskodawca powinien przedstawić:

- wybraną metodę analizy przychodów i kosztów bieżących;
- uzyskane wartości przychodów i kosztów w okresie referencyjnym;
- szczegółowe założenia, na których oparto prognozy przychodów i kosztów bieżących;

Przychody – jeśli jest to możliwe – powinny zostać określone jako iloczyn ilości sprzedanych usług / produktów oraz ich ceny, w podziale na poszczególne kategorie usług / produktów. Przykładowymi przychodami mogą być wpływy od użytkowników platformy e-usług.

Koszty należy przedstawić w układzie rodzajowym, zgodnie z Ustawą o rachunkowości. Przykładowymi kosztami projektu mogą być koszty utrzymania infrastruktury w odpowiednim stanie, koszty zakupu usług serwerowych, dodatkowe koszty łączny internetowych związane z poszerzeniem zakresu informacji przesyłanych przez wnioskodawcę w związku z realizowanym projektem (np. po wdrożeniu platformy udostępniającej publicznie dane).

Niektóre pozycje kosztów mogą ulec redukcji – np. możliwe jest dzięki realizacji projektu zmniejszenie zatrudnienia w danym obszarze. Wówczas proponuje się zapisać efekt zmniejszenia kosztów w postaci wartości ujemnej po stronie kosztów.

Analiza przychodów i kosztów projektu, choć trudna w przypadku jednostek administracji publicznej, będących głównym beneficjentem 7. Osi priorytetowej, powinna zostać przeprowadzona z uwagi na konieczność:

- określenia ewentualnego zapotrzebowania na dodatkowe środki pieniężne podczas eksploatacji projektu;
- zapewnienia, że zachowana jest trwałość finansowa projektu, w tym – że ewentualne koszty bieżące nie przekraczają możliwości finansowych Wnioskodawcy (samorządu, innych jednostek publicznych);
- późniejszego określenia zasadności realizacji inwestycji z ekonomiczno – społecznego punktu widzenia – analiza ekonomiczno – społeczna oparta jest na przeprowadzonych uprzednio analizach finansowych, modyfikując je o wycenione w wartościach pieniężnych czynniki społeczne.

VIII.6. Zapotrzebowanie na kapitał obrotowy – w okresie realizacji oraz eksploatacji projektu.

Prognoza zapotrzebowania na kapitał obrotowy wynika z założonego cyklu rotacji zapasów, należności i zobowiązań (handlowych) wyliczonego w następujący sposób:

- zapasy - cykl odnoszony do kosztów działalności bez kosztów amortyzacji i wynagrodzeń,
- należności - cykl odnoszony do wartości sprzedaży,
- zobowiązania - cykl odnoszony do sumy kosztów działalności (bez kosztów amortyzacji i wynagrodzeń) powiększonych o nakłady inwestycyjne.

Podstawą określenia cykli rotacji są dane finansowo-księgowe podmiotu oraz projektowane trendy w tych obszarach.

Należy pamiętać, że w okresie realizacji projektu, w przypadku podmiotów, dla których VAT jest kosztem i nie stanowi wydatku kwalifikowalnego, prawdopodobne jest okresowe zwiększenie zapotrzebowania na środki obrotowe na pokrycie podatku VAT (wysokie nakłady inwestycyjne nie pozwolą na odzyskanie podatku z bieżących wpływów).

VIII.7. Prognoza rachunku zysków i strat projektu.

W niniejszym punkcie Wnioskodawca prezentuje prognozę rachunku zysków i strat dla projektu.

Prognoza rachunku zysków i strat opierać się będzie na wcześniej określonych wartościach: amortyzacji, przychodów i kosztów bieżących przedsięwzięcia, kosztów pozyskania finansowania pomostowego. Rachunek zysków i strat powinien być przygotowany zgodnie z Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Wnioskodawca w niniejszym punkcie powinien zaprezentować ponadto podstawowe informacje na temat kształtowania się kluczowych wartości rachunku zysków i strat w okresie prognozy.

VIII.8. Prognoza rachunku przepływów pieniężnych projektu.

Prognoza rachunku przepływów pieniężnych projektu powinna zostać sporządzona zgodnie z Ustawą o rachunkowości. Dopuszczalne jest przedstawienie rachunku przepływów pieniężnych w wersji uproszczonej (tzn. min. grupy główne, a więc oznaczone co najmniej literami rzymskimi), lub przynajmniej z pominięciem pozycji, w których w okresie prognozy nie są generowane żadne wartości.

Beneficjent powinien przedstawić podstawowe informacje na temat kształtowania się kluczowych wartości rachunku przepływów pieniężnych w okresie prognozy.

VIII.9. Sytuacja finansowa Beneficjenta w okresie realizacji i eksploatacji projektu

Niniejszy rozdział nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych – nie jest konieczne badanie sytuacji finansowej tego typu jednostek pod kątem trwałości finansowej projektu. W przypadku likwidacji Beneficjenta – jednostki sektora finansów publicznych – jej zobowiązania, w tym zobowiązania finansowe, przejmie inna jednostka tego sektora, zatem trwałość projektu zostanie zachowana.

W przypadku, gdy Beneficjentem jest jednostka nie należąca do sektora finansów publicznych, w niniejszym punkcie należy przedstawić prognozowaną sytuację finansową Beneficjenta w okresie realizacji i funkcjonowania projektu – w celu udowodnienia, że w okresie wymaganej trwałości projektu (5 lat) projekt będzie finansowany przez Beneficjenta.

Zatem - przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, organy samorządu zawodowego, jednostki badawczo-rozwojowe oraz inne jednostki organizacyjne, które mogą jako uczestnicy konsorcjum być beneficjentami projektu, a nie są jednostkami sektora finansów publicznych, powinny przedstawić prognozy właściwych sobie sprawozdań finansowych w okresie odniesienia, ujmujące efekty realizowanego projektu. Należy przede wszystkim przedstawić prognozy tych sprawozdań finansowych, które pozwalają na ocenę płynności finansowej danego Beneficjenta w okresie referencyjnym (np. rachunek przepływów pieniężnych). Konieczne jest również omówienie najważniejszych założeń do zaprezentowanych prognoz sprawozdań, oraz kluczowych prognozowanych wartości. Celem analizy sytuacji finansowej tej grupy beneficjentów jest udowodnienie, że dany beneficjent jest zdolny do pokrywania kosztów funkcjonowania projektu w okresie odniesienia bez uszczerbku na własnej płynności finansowej.

VIII.10. Analiza wrażliwości.

Analiza wrażliwości ma na celu określenie, w jakim stopniu realizacja planowanego projektu jest podatna na zmiany kluczowych parametrów ilościowych. W analizie wrażliwości należy zbadać przede wszystkim płynność finansową Wnioskodawcy / Operatora projektu przy zmianie kluczowych czynników projektu. Analizowany poziom odchyleń winien znajdować się w przedziale +/- 20%, chyba, że uzasadnione będzie dokonanie analizy w innym przedziale wrażliwości.

Analiza wrażliwości powinna zakładać zaistnienie zmian każdego czynnika zarówno dla wariantu podstawowego, jak i pesymistycznego założeń makroekonomicznych będących podstawą prognoz finansowych. Każdy czynnik ryzyka powinien być rozpatrywany oddzielnie.

Sprawozdanie z przeprowadzonej analizy wrażliwości może mieć postać tabelaryczną:

Ryzyko / scenariusz makroekonomiczny	Czy przepływy pieniężne stron projektu są dodatnie w okresie referencyjnym?	
	Podstawowy	Pesymistyczny

10% spadek popytu na usługi w ciągu 2 lat po zakończeniu realizacji projektu		
20% przekroczenie budżetu inwestycji podczas realizacji projektu		
10% wzrost najbardziej istotnego kosztu eksploatacyjnego		
....		

Konieczne jest również określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego niekorzystnego czynnika ekonomicznego:

Ryzyko:	Prawdopodobieństwo: - niskie - średnie - wysokie	Komentarze
10% spadek popytu na usługi w ciągu 2 lat po zakończeniu realizacji projektu		
20% przekroczenie budżetu inwestycji podczas realizacji projektu		
10% wzrost najbardziej istotnego kosztu eksploatacyjnego		
....		

VIII.11. Podsumowanie analizy trwałości finansowej projektu.

Przeprowadzona analiza wymaga podsumowania – Wnioskodawca powinien wymienić kluczowe informacje świadczące o tym, że planowany projekt będzie trwały pod względem finansowym.

Dodatkowo w przypadku projektów realizowanych w konsorcjum jednostki administracji publicznej z przedsiębiorstwami, w stosunku do beneficjentów i operatorów podlegających Kodeksowi spółek handlowych, należy wykazać, że wszelkie kluczowe dla oceny kondycji przedsiębiorstwa wskaźniki finansowe kształtują się w okresie referencyjnym na odpowiednim poziomie. M.in. wskaźnik pokrycia obsługi długu powinien być nie niższy niż 1,2; wskaźnik bieżącej płynności finansowej wynosi co najmniej 1,2; wskaźnik szybki płynności wynosi co najmniej 1, itd.

IX. Analiza kosztów i korzyści społecznych.

Analiza społeczno – ekonomiczna powinna dowieść, że wdrażanie projektu poprawia dobrobyt kraju. Analiza kosztów i korzyści społecznych może zostać przeprowadzona za pomocą analizy CBA (Cost – Benefit Analysis). Polega ona na przełożeniu kosztów i korzyści społecznych, które nie mają odzwierciedlenia wprost w przepływach finansowych, na wartości pieniężne, skorygowaniu uzyskanych wyników finansowych o uzyskane wartości, a następnie obliczeniu efektywności ekonomicznej inwestycji – za pomocą wskaźników ENVP (ekonomiczna wartość bieżąca netto) i EIRR (ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu. Realizowane przedsięwzięcie powinno bezwzględnie charakteryzować się dodatnim wskaźnikiem ENPV.

IX.1. Charakterystyka kosztów i korzyści związanych z realizacją projektu.
Wnioskodawca w niniejszym punkcie powinien precyzyjnie określić koszty i korzyści społeczne, środowiskowe i ekonomiczne, które zostaną uzyskane dzięki realizacji projektu, a następnie przeprowadzić ich jakościową i – w miarę możliwości – ilościową ocenę.

IX.2. Analiza kosztów i korzyści społecznych.

Punktem wyjścia do CBA/AKK są przepływy pieniężne wykorzystane w analizie finansowej. Aby obliczyć wartość projektu dla społeczeństwa (ENPV) dokonuje się korekt w stosunku do analizy finansowej o wymienione korzyści i koszty społeczno-ekonomiczne, oraz korekty transferów społecznych i wartości wynikających z niedoskonałości rynku.

IX.2.1. Efekty społeczne

Efekty społeczne są tożsame z korzyściami i kosztami społecznymi. Nie zostały one ujęte w analizie finansowej, dopiero analiza społeczno-ekonomiczna pozwala na ich zidentyfikowanie. Oszacowanie efektów zewnętrznych powinno zostać wykonane w trzech krokach.

Po pierwsze, wszystkie efekty zewnętrzne, zarówno pozytywne jak i negatywne, powinny zostać zidentyfikowane i właściwie opisane. Następnie efekty powinny zostać określone ilościowo. Przykładowo, w przypadku implementacji platformy e-usług w administracji, korzyścią będzie oszczędność czasu odbiorców końcowych, związana z możliwością załatwienia spraw urzędowych przez internet. Wówczas należy określić procent obywateli korzystających z e-usług, możliwą oszczędność czasu oraz wycenę pieniężną jednostki czasu dla przeciętnego użytkownika systemu. W trzecim kroku beneficjent powinien oszacować łączny koszt dla społeczeństwa spowodowany efektami zewnętrznymi. Oznacza to, że beneficjent powinien wyrazić w pieniądzu efekt zewnętrzny.

W niniejszym punkcie Wnioskodawca powinien zidentyfikować wszystkie spodziewane korzyści i koszty społeczne, które mogą mieć odzwierciedlenie w wartościach pieniężnych, a następnie przedstawić oszacowanie korzyści i kosztów w ujęciu pieniężnym.

IX.2.2. Wyeliminowanie transferów.

Transferami są wszelkie podatki, opłaty, koszty finansowe, subsydia. Ich wykluczenie z CBA jest możliwe pod warunkiem, że nie stanowią one kosztu dla społeczeństwa, a są jedynie transferem dochodów (narzędziem redystrybucji dochodów) i nie przyczyniają się do wzrostu ani spadku dobrobytu społecznego.

W projektach realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych nie powinny wystąpić transfery neutralne z punktu widzenia społeczeństwa. Niemniej jednak – w rzadkich przypadkach - Wnioskodawca powinien w tym punkcie określić rodzaj i wartość transferów, które powinny zostać wyeliminowane z analizy ekonomiczno – społecznej. Przykładowo – jeśli projekt jest realizowany przez konsorcjum z podmiotem